

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/2129,**25. november 2019,****millega kehtestatakse eeskirjad teatavate liitu sisenevate looma- ja kaubasaadetiste identsus- ja füüsilise kontrolli sagedusmäärade ühetaolise kohaldamise kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrust (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 54 lõike 3 esimese lõigu punkte a ja c,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EL) 2017/625 on ette nähtud eeskirjad, milles käsitletakse liikmesriikide pädevate asutuste tehtavat ametlikku kontrolli liitu sisenevate loomade ja kaupade suhtes, et kontrollida liidu toidutarneahela õigusnormide täitmist.
- (2) Määruse (EL) 2017/625 artikli 54 lõikega 3 on komisjonile antud õigus kehtestada eeskirjad kõnealuse määruse artikli 47 lõike 1 punktis a ja b osutatud looma- ja kaubakategooriate saadetiste identsus- ja füüsilise kontrolli asjakohase sagedusmäärade ühetaolise kohaldamise kohta. Seepärast tuleks kindlaks määrata identsus- ja füüsilise kontrolli sagedusmäärad sõltuvalt riskist, mida iga loom, kaup või looma- või kaubakategooria kujutab endast inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule või geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonnale.
- (3) Selleks et tagada käesoleva määruse kohaselt nõutavate füüsilise kontrolli sagedusmäärade ühetaoline rakendamine, tuleks käesolevas määruses ette näha määruse (EL) 2017/625 artiklis 131 osutatud ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kasutamine selliste saadetiste väljavalimiseks, mille suhtes kohaldatakse füüsilist kontrolli.
- (4) Käesoleva määruse kohaselt kehtestatud sagedusmäärased tuleks kohaldada määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõike 1 punktides a ja b osutatud loomade ja kaupade suhtes, mis on ette nähtud turule laskmiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 ⁽²⁾ nõuete täitmise kontrollimiseks piiril tehtava füüsilise kontrolli sagedus tuleks siiski kindlaks määrata vastavalt kõnealuse määruse artikli 45 lõikele 5.
- (5) Nõukogu direktiivis 91/496/EMÜ ⁽³⁾ on sätestatud kolmandatest riikidest liitu toodavate loomade veterinaarkontrolli korraldamise põhimõtted. Kõnealuse direktiivi artikliga 4 on ette nähtud, et iga loomasaadetise suhtes tuleb kohaldada identsus- ja füüsilist kontrolli.

⁽¹⁾ ELT L 95, 7.4.2017, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiiv 91/496/EMÜ, millega nähakse ette ühendusse kolmandatest riikidest saabuvate loomade veterinaarkontrolli korraldamise põhimõtted ning muudetakse direktiive 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ ja 90/675/EMÜ (EÜT L 268, 24.9.1991, lk 56).

- (6) Direktiiv 91/496/EMÜ on tunnustatud kehtetuks määrusega (EL) 2017/625, mida hakatakse kohaldama 14. detsembril 2019. Võttes arvesse riski, mida teatavad loomakategooriad kujutavad endast inimeste või loomade tervisele ja loomade heolule, tuleks kolmandatest riikidest liitu sisenevate loomade suhtes ka edaspidi kohaldada identsus- ja füüsilise kontrolli samu sagedusmäärasid, nagu on sätestatud direktiivis 91/496/EMÜ või selle kohaselt.
- (7) Ametliku kontrolli tulemuslikkuse tagamiseks tuleks identsus- ja füüsiline kontroll teha nii, et saadetise eest vastutaval ettevõtjal ei oleks võimalik prognoosida, kas konkreetset saadetist füüsiliselt kontrollitakse.
- (8) Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2130 (*) artikliga 3 on kehtestatud määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõike 1 punktis b osutatud kaupade identsuskontrolli üksikasjalikud eeskirjad, mis sõltuvad sellest, kas saadetise suhtes kohaldatakse füüsilist kontrolli või mitte.
- (9) Tuleks kehtestada loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste, nendest saadud toodete, heina ja põhu ning liitoodete identsus- ja füüsilise kontrolli sagedusmäärade lähtetaseme kindlaksmääramise lähtekriteeriumid, võttes arvesse kõnealuste looma- või kaubakategooriatega seotud riske käsitlevat teavet ja kättesaadavaid teaduslikke hinnanguid.
- (10) Määruse (EL) 2017/625 artikli 125 lõike 1 kohaselt komisjoni kogutud teabe, kõnealuse määruse artikli 120 lõike 1 kohaselt komisjoni ekspertide poolt kolmandates riikides tehtud kontrollide tulemuste ning ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu kogutud teabe põhjal peaks olema võimalik muuta füüsilise kontrolli sagedust, mis põhineb lähtekriteeriumidel.
- (11) Ametliku kontrolli tõhususe tagamiseks tuleks käesoleva määruse kohaselt kindlaks määratud sagedusmäärad teha kättesaadavaks ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi kaudu.
- (12) Teatavate kolmandate riikide puhul, kellega liit on sõlminud veterinaariaalased samaväärsuskokkulepped, on asjakohane vähendada teatavate toodete füüsilise kontrolli sagedust, võttes muu hulgas arvesse piirkondadeks jaotamise põhimõtte kohaldamist loomahaiguste korral ja muude veterinaariaalaste põhimõtete kohaldamist. Seepärast tuleks käesoleva määruse kohaldamisel rakendada kõnealustes veterinaariaalastes kokkulepetes kindlaks määratud füüsilise kontrolli sagedusmäärasid.
- (13) Komisjoni otsusega 94/360/EÜ (†) on kehtestatud füüsilise kontrolli vähendatud sagedusmäärad teatavate kaubakategooriate jaoks, mille suhtes kohaldatakse veterinaarkontrolli. Kuna käesoleva määrusega kehtestatakse otsusega 94/360/EÜ hõlmatud valdkondi käsitlevad sätted, tuleks kõnealune otsus tunnistada kehtetuks alates käesolevas määruses sätestatud kuupäevast.
- (14) Määrust (EL) 2017/625 hakatakse kohaldama alates 14. detsembrist 2019. Seega tuleks käesolevas määruses sätestatud eeskirju kohaldada samuti alates kõnealusest kuupäevast.
- (15) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõike 1 punktis a ja b osutatud turulelaskmiseks ette nähtud looma- ja kaubasaadetiste identsus- ja füüsilise kontrolli asjakohase sagedusmäära ühetaolise kohaldamise kohta.

(*) Komisjoni 25. novembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/2130, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad piiripunktides ametliku kontrolli alla kuuluvate loomade ja kaupade dokumentide, identsus- ja füüsilise kontrolli ajal ja järel tehtavate toimingute kohta (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 128).

(†) Komisjoni 20. mai 1994. aasta otsus 94/360/EÜ kolmandatest riikidest pärit toodete partiide suhtes rakendatavate füüsiliste kontrollide vähendatud sageduse kohta nõukogu direktiivi 90/675/EMÜ alusel (EÜT L 158, 25.6.1994, lk 41).

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas eeskirjas kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „sagedusmäär“ – artiklis 1 osutatud selliste käesoleva määruse kohaselt kindlaksmääratud looma- ja kaubasaadetiste minimaalne osakaal konkreetsel ajavahemikul piiripunkti jõudnud saadetiste koguarvust, mille puhul teevad pädevad asutused identsus- ja füüsilist kontrolli;
2. „ametliku kontrolli teabehaldussüsteem“ — määruse (EL) 2017/625 artiklis 131 osutatud ametliku kontrolli teabehaldussüsteem (IMSOC).

*Artikkel 3***Füüsiliselt kontrollitavate saadetiste valik**

1. Pädevad asutused valivad füüsiliselt kontrollitavad saadetised järgmise korra kohaselt:
 - a) IMSOCi abil toimub automaatselt saadetise juhuslik valik;
 - b) pädevad asutused võivad otsustada kontrollida punkti a kohaselt valitud saadetist või muud saadetist, mis sisaldab samasse kategooriasse kuuluvat ja sama päritoluga kaupa.
2. Iga käesoleva artikli lõike 1 kohaselt füüsiliseks kontrolliks valitud saadetise puhul teevad pädevad asutused identsuskontrolli, nagu on osutatud rakendusmääruse (EL) 2019/2130 artikli 3 lõikes 1.

*Artikkel 4***Identsus- ja füüsilise kontrolli sagedusmäärad**

1. Pädevad asutused teevad loomade, loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste, nendest saadud toodete, heina ja põhu ning liittoodete saadetiste identsus- ja füüsilist kontrolli, lähtudes artikli 5 kohaselt kindlaks määratud sagedusmääradest.
2. II lisas loetletud kolmandate riikide puhul, kellega liit on sõlminud samaväärsuskokkulepped, tehakse füüsilist kontrolli vastavalt nende kokkulepetega kehtestatud sagedusmääradele.

*Artikkel 5***Loomade, loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste, nendest saadud toodete, heina ja põhu ning liittoodete identsus- ja füüsilise kontrolli sagedusmäärade kindlaksmääramine ja muutmine**

1. Artiklis 1 osutatud looma- ja kaubasaadetiste identsus- ja füüsilise kontrolli sagedusmäärade lähtetase on sätestatud käesoleva määruse I lisas määruse (EL) 2017/625 artikli 54 lõike 3 esimese lõigu punkti a alapunktides v ja vi osutatud teaduslike hinnangute ja teabe põhjal.
2. Konkreetsest kolmandast riigist pärit konkreetsete kaupade füüsilise kontrolli sagedusmäära võidakse suurendada, kui avastatakse tõsised puudused, mis põhinevad
 - a) tabel, mille komisjon on kogunud vastavalt määruse (EL) 2017/625 artikli 125 lõikele 1, või
 - b) komisjoni ekspertide poolt määruse (EL) 2017/625 artikli 120 lõike 1 kohaselt tehtud kontrolli tulemusel.

Sellisel juhul suurendatakse lõike 1 kohaselt kindlaks määratud sagedusmäära järgmise kõrgema sagedusmäära lähtetasemeni, mis on sätestatud I lisas, või 50 %-lise sagedusmäärani, kui konkreetse kaubakategooria suhtes kohaldatakse 30 %-list sagedusmäära.

3. Füüsilise kontrolli sagedusmäära suurendatakse lõike 1 kohaselt kindlaks määratud sagedusmäära lähtetasemest järgmise kõrgema sagedusmäära lähtetasemeni, mis on sätestatud I lisas, või 50 %-lise sagedusmäärani, kui konkreetse kaubakategooria suhtes kohaldatakse 30 %-list sagedusmäära; seda tehakse juhul kui IMSOCi kaudu kogutud andmete ja teabe kohaselt näitavad konkreetsest kolmandast riigist pärit konkreetse kauba kohta viimase 12 kuu jooksul tehtud füüsilise kontrolli tulemused rikkumiste taset, mis on üle 30 % kõrgem kui keskmine rikkumiste määr kõigist kolmandatest riikidest pärineva sama kaubakategooria puhul.
4. Kui lõikes 2 või 3 osutatud kriteeriumid ei ole enam täidetud, vähendatakse sagedusmäära I lisas sätestatud vastava sagedusmäära lähtetasemeni.
5. Komisjon teeb käesoleva artikli kohaselt kindlaks määratud sagedusmäärad pädevatele asutustele ja ettevõtjatele kättesaadavaks IMSOCi kaudu.

Artikkel 6

Kehtetuks tunnistamine

Otsus 94/360/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 14. detsembrist 2019.

Artikkel 7

Jõustumine ja kohaldamise alguskuupäev

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 14. detsembrist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 25. november 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

Loomade, loomsete saaduste, loomse paljundusmaterjali, loomsete kõrvalsaaduste, nendest saadud toodete, heina ja põhu ning liittoodete saadetiste identsus- ja füüsilise kontrolli sagedusmäärade lähtetaseme kindlaksmääramise lähtekriteeriumid

Identsus- ja füüsilise kontrolli sagedusmäärade lähtetaseme kindlaksmääramise lähtekriteeriumid		Sagedusmäärade lähtetase, mida kohaldatakse järgmise suhtes:	
Riskikategooria	Looma- või kaubakategooria (*)	identsuskontroll	füüsiline kontroll
I	Loomad	100 %	100 %
II	<ul style="list-style-type: none"> — Inimtoiduks ettenähtud hakkliha, lihamass või lihavalmistised — Inimtoiduks ettenähtud kodulinnuliha — Inimtoiduks ettenähtud küülikuliha, jahiulukite liha ja nendest saadud lihavalmistised — Inimtoiduks ettenähtud munad — Inimtoiduks ettenähtud munad, mida säilitatakse külmutatu või jahutatuna — Inimtoiduks ettenähtud piim — Inimtoiduks ettenähtud piimatooted ja ternespiimatooted, mida säilitatakse külmutatult või jahutatult — Inimtoiduks ettenähtud kalandustooted, mis on saadud vesiviljelusest, ja kahepoolmelised karploomad, mis ei ole neid toatemperatuuril stabiilsena hoidvas hermeetiliselt suletud pakendites — Põllumajandusloomade söödana kasutatavad loomsed kõrvalsaadused ja nendest saadud tooted 	100 %	30 %
III	<ul style="list-style-type: none"> — Inimtoiduks ettenähtud liha, mida ei ole nimetatud II kategoorias, ja sellisest lihast saadud lihatooted — Inimtoiduks ettenähtud loomarasv ja kõrned — Inimtoiduks ettenähtud kodulinnulihatooted — Inimtoiduks ettenähtud munatooted, mida ei ole nimetatud II kategoorias — Inimtoiduks ettenähtud piimatooted ja ternespiimatooted, mida ei ole nimetatud II kategoorias — Kalandustooted, mida ei ole nimetatud II kategoorias — Inimtoiduks ettenähtud mesi ja muud mesindustooted — Liittooted — Haudemunad — Loomsetest kõrvalsaadustest saadud orgaanilised väetised ja mullaparandusained — Inimtoiduks ettenähtud konnakoivad ja teod — Inimtoiduks ettenähtud putukad 	100 %	15 %
IV	<ul style="list-style-type: none"> — Inimtarbimiseks ettenähtud želatiin ja kollageen — Naturaalsed sooled — Sperma ja embrüod — Loomsed kõrvalsaadused ja nendest saadud tooted, mida ei ole nimetatud II ja III kategoorias 	100 %	5 %
V	<ul style="list-style-type: none"> — Inimtoiduks ettenähtud kõrgrafineeritud tooted — Heina ja põhk — Muud kui II, III ja IV kategoorias nimetatud kaubad 	100 %	1 %

(*) Kaubanäidiste saadetiste füüsilise kontrolli sagedusmäärad peavad vastama käesolevas lisas esitatud kaubakategooriate kirjeldusele.

II LISA

Loetelu artikli 4 lõikes 2 osutatud teatavate kolmandate riikide ja füüsilise kontrolli sageduse kohta**1. Uus-Meremaa**

Uus-Meremaa puhul kehtib sagedus, mis on ette nähtud lepingus, mille nõukogu kiitis heaks otsusega 97/132/EÜ⁽¹⁾ Euroopa Ühenduse ja Uus-Meremaa vahelise elusloomade ja loomsete saadustega kauplemise sanitaarmedmeid käsitleva lepingu ajutist kohaldamist käsitleva kokkuleppe sõlmimise kohta kirjavahetuse teel.

2. Kanada

Kanada puhul kehtib sagedus, mis on ette nähtud nõukogu otsusega 1999/201/EÜ⁽²⁾ heaks kiidetud lepingu VIII lisas.

3. Tšiili

Tšiili puhul kehtib sagedus, mis on ette nähtud kokkuleppes sanitaar- ja fütosanitaarmedmete kohta, mida rakendatakse loomade ja loomsete saaduste, taimede, taimsete saaduste ja muude kaupadega kaubitsemise ning loomade heaolu suhtes, mis on sätestatud otsusega 2002/979/EÜ⁽³⁾ heakskiidetud assotsiatsioonilepingu IV lisas.

⁽¹⁾ Nõukogu 17. detsembri 1996. aasta otsus 97/132/EÜ Euroopa Ühenduse ja Uus-Meremaa vahelise, elusloomade ja loomsete saadustega kauplemise suhtes kohaldatavaid sanitaarmedmeid käsitleva kokkuleppe sõlmimise kohta (EÜT L 57, 26.2.1997, lk 4).

⁽²⁾ Nõukogu 14. detsembri 1998. aasta otsus 1999/201/EÜ elusloomade ja loomsete toodetega kauplemisel inimeste ja loomade tervise kaitseks võetavaid sanitaarmedmeid käsitleva kokkuleppe sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse ja Kanada valitsuse vahel (EÜT L 71, 18.3.1999, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 18. novembri 2002. aasta otsus 2002/979/EÜ ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Tšiili Vabariigi vahelist assotsieerumist käsitleva lepingu allkirjastamise ja teatavate sätete ajutise kohaldamise kohta (EÜT L 352, 30.12.2002, lk 1).